

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z 4 listopada 2014 r.

w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Krajowa Rada Sądownictwa pozytywnie opiniuje przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy z następującymi uwagami.

Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa trafny jest proponowany kierunek zmian legislacyjnych, wzmacniających gwarancje procesowe (lub gwarancje w toku innego postępowania) dziecka, którego z powodu przeszkód żadne z rodziców nie może reprezentować. W opinii Krajowej Rady Sądownictwa realną ochronę interesów dziecka mogą zapewnić wyłącznie adwokaci i radcowie prawni. Bezspornie posiadają oni należyte przygotowanie merytoryczne i warsztatowe, dysponują także atutem wynikającym z wykonywania zawodu zaufania publicznego. Także przynależność do korporacji, których zasady działania są normatywnie określone, kontrola organów samorządowych, a w miarę potrzeby odpowiedzialność dyscyplinarna z kontrolą sądową włącznie, składają się na możliwie najwyższy poziom gwarancji ochrony interesów reprezentowanej osoby. Szczególnie tych ostatnich przymiotów nie sposób przypisać przedstawicielom organizacji pozarządowych, nawet gdyby byłoby to magistrowie prawa. Za takim poglądem przemawia też argumentacja przedstawiona przez Trybunał Konstytucyjny.

Przeciwko działaniom przedstawicieli organizacji pozarządowych przemawiają też względy natury fiskalnej. Wynagrodzenie kuratora ustanowionego z urzędu powinno być powiększone o należny podatek od towarów i usług. W przypadku osób ustanowionych *ad hoc* może to rodzić trudności natury organizacyjnej, istotnie zakłócając tok postępowania. Krajowa Rada Sądownictwa stoi na stanowisku, że regulacja dotycząca wynagradzania kuratorów (pkt 2 projektu) powinna znaleźć się w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, uregulowana precyzyjnie i jednolicie dla każdego rodzaju postępowania. Proponowane w uzasadnieniu projektu odesłanie w sprawach rozpoznawanych według przepisów postępowania cywilnego, do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych

dla strony w sprawie cywilnej, zaś w sprawach "karnych" do regulacji zawartych w Kodeksie postępowania karnego wydaje się być nietrafne. Taka propozycja może prowadzić do nieuzasadnionego zróżnicowania wynagrodzenia kuratorów w zależności od rodzaju postępowania, w oderwaniu od tych kryteriów, które rzeczywiście o wynagrodzeniu powinny decydować.